

کشف سازه‌های معماری از زیر بازار کازرون کلنگ شهرداری به دیوارهای تاریخ خورد

خاک بیرون آمدند. به گزارش خبرنگار ایلنا، محسن عباسپور، پژوهشگر میراث‌فرهنگی، با اعلام این خبر گفت: «در محدوده جنوب بازار تاریخی سنگ‌فرش که در نزدیکی بنای ۹۰۰ساله میرعبدالله در مرکز شهر کازرون قرار دارد، عملیات حفاری برای احداث مرکز تجاری در حال انجام است. بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد به دنبال خاکبرداری‌هایی که طی چند روز گذشته و با ماشین‌آلات سنگین حفاری در این محدوده صورت گرفته، علاوه بر پدیدار شدن برخی از لایه‌های تاریخی، بخش‌هایی از یک سازه مدفون زیر خاک و همچنین آثار و نشانه‌هایی از دیگر سازه‌های معماری نیز بیرون آمده است.» وی در محدوده در محله تاریخی بازار و در حاشیه میدان اصلی شهر کازرون قرار دارد. در شعاع کمتر از ۷۰متری آن، دواتر ثبت‌شده ملی وجود دارند. این پژوهشگر میراث‌فرهنگی در ادامه خاطر نشان نمود: متأسفانه با وجود اینکه پیش از این به شهرهای کازرون اعلام شده بود که در این محدوده، آثار تاریخی وجود دارد و هر گونه عملیات خاکبرداری در آن، نیازمند فعالیت‌های مقدماتی مطالعه‌های تاریخی مانند سونداز کردن و گمانه‌زنی است، و با وجود عده‌های داده شده، این اتفاق نیفتاد و اکنون تیغ عملیات حفاری، به گلوی آثار تاریخی این شهر بر خورد کرده است.

■ ■ ■

نیلوفر حدادی، گوینده و ومدیر دوبلاژ با سابقه در گذشت

نیلوفر حدادی، گوینده و مدیر دوبلاژ با سابقه سینما و تلویزیون، صبح چهارشنبه فهدم تیرماه بر اثر ایست قلبی در ۴۹سالگی دار فانی را وداع گفت. انجمن گویندگان

و سرپرستان گفتار فیلم در گذشت این هنرمند را بر اثر ایست قلبی در منزل شخصی‌اش تایید کرد. به گزارش ایسنا، روابط عمومی انجمن گویندگان و سرپرستان گفتار فیلم ایران این خبر را اعلام کرده است. زنده یاد حدادی متولد سال ۱۳۵۶ بود و زیر نظر گویندگان برجسته‌ای چون زنده‌یاد پیرام زنده‌عباس‌نابتی و فریبا شاهین مقدم هنر دوبله را فرا گرفت. این گوینده در سریال «پهلوان نامی میرند» همکاری داشت و این مجموعه از نخستین کارهایش محسوب می‌شد. زنده‌یاد حدادی در حوزه تئاتر هم فعالیت داشت. دوبله سریال «کمیسر لسکو» مدیر دوبلاژ آثار مستند، ترجمه تعدادی فیلم از سوابق اوست.

■ ■ ■

«رنگ‌ها همه سیاه هستند» به کانادا رسید

فیلم کوتاه «رنگ‌ها همه سیاه هستند» به کارگردانی مهیار میریادیاب با راه‌یابی به جشنواره بین‌المللی ریفا (Screen Awards) شناخته می‌شود. از سوی دیگر، جشنواره بین‌المللی فیلم تورنتو (TIFF) که هر ساله در شهر تورنتو برگزار می‌شود، یکی از مهم‌ترین جشنواره‌های چندفرهنگی کانادا با تمرکز بر سینمای مستقل و آثار بین‌المللی است. «رنگ‌ها همه سیاه هستند» پیش‌تر نیز برنده بهترین فیلم بین‌الملل در فستیوال فیلم کوتاه زمبیا (ZSFF) شد و عنوان بهترین فیلمساز آسیا در بیستمین دوره مسابقه جهانی فیلم (Global Film Competition) را هم از آن خود کرد.

این فیلم با بازی علیرضا ثانی‌فر، با ادامه حضور در خردادهای بین‌المللی، اکنون دو انتخاب رسمی در جشنواره‌های مورد تایید آکادمی سینما و تلویزیون کانادا را در کارنامه دار اتفاقی که می‌تواند جایگاه‌این اثر را در مسیر حضور در رویدادهای معتبر بیش از پیش تثبیت کند.

■ ■ ■

حمله سایبری به سامانه آموزش مجازی دانشگاه آزاد

سامانه وادانا دانشگاه آزاد که برای برگزاری کلاس‌ها و آزمون‌های مجازی دانشگاه آزاد، استفاده می‌شود، مورد حمله سایبری قرار گرفت. به گزارش دیجیاتو، سازمان ناقلین مسئولیت این حمله سایبری را بر عهده گرفته است. تاکنون دانشگاه آزاد در باره علت اختلال یا جزئیات این رخداد اطلاعی‌ه رسمی منتشر نکرده‌است. اکنون این سامانه‌از دسترس خارج‌شده‌است.

■ ■ ■

نمایش ۵ فیلم ایرانی در جشنواره روسی

شانزدهمین جشنواره «نور جهان» روسیه میزبان نمایش ۵ فیلم کوتاه ساخته سینماگران ایرانی خواهد بود. به گزارش ایسنا، «بیتورا» ساخته فرج صالحی، رعنا العظم و کیاشا تنگستانی، «دختر قاصدک» ساخته آزاده مسیح‌زاده، تارا سرروش، بنیامین آفرانه و عبدالله بهادری، «راهی که آمده‌ایم» به کارگردانی ترنس فضلی، «سرزمین دور» ساخته عباس قدیر محسنی و فرشاد برزو و «پیرزن و شاهدرخت» به کارگردانی زلیله‌شاهی در جشنواره «نور جهانیه‌نمایش گذاشته می‌شوند. تمرکز این جشنواره بر آثار مرتبط با مخاطب کودک و نوجوان است. شانزدهمین جشنواره «نور جهان» از ۲۱ تا ۲۵ شهریورماه ۱۴۰۵ در شهر یاروسلاوروسیه برگزار می‌شود.

درباره نمایش «جاگات» به کارگردانی پوریا جلال‌وندی

تراژدی بدن‌های خشمگین مستهلک

محمدحسن خدایی

دور دوم پرفورمنس «جاگات» در سالن تازه تاسیس و خصوصی «خورشید» به صحنه بازگشته و پذیرای مخاطبان محدود خویش است.

مدیریت مجموعه آموزشی خورشید را مرتضی اسماعیل کاشی بر عهده دارد. یکی از بازیگران گزیده‌کار تئاتر و سینمای ایران که این‌اواخر در کنار فعالیت هنری، مشغول تربیت هنرآموزان مشتاق عرصه بازیگری بوده و توانسته ماحصل تلاش خویش را ذیل اجراهایی که با عده‌ای از هنرجویانش به انجام رساند، در معرض سنجش دیگران قرار دهد. صد البته سالن خورشید را نمی‌توان یک فضای استاندارد اجرایی دانست چراکه محدودیت مکانی دارد و برای نمایش‌هایی که تعداد بازیگران زیاد است چندان مناسب نیست. بنابراین به هنگام تماشای جاگات، بهتر است این خصایص مهم، مدنظر باشد تا انتظارات، رنگ واقعبیت بسه خود بگیرد. نباید امید یابد که افزایش تعداد سالن‌های نمایشی در گوشه و کنار شهر، می‌تواند به نهاد تئاتر یاری رساند و امکانات بیشتری را برای بسیاری از جاماندگان علاقه‌مند هنرهای نمایشی فراهم کند. سالن خورشید هم یکی از آن مکان‌های کوچک و جمع‌وجوری است که این‌اواخر به جرگه فضاهای اجرایی افزوده شده و با پرفورمنس «جاگات» خود را به مخاطبان تئاتر این روزهای شهر تهران معرفی کرده‌است. این‌که در آینده چه خواهد شد و این قبیل سالن‌های کوچک چگونه در خدمت عرصه نمایش قرار

ادبیات

بررسی داده‌های شش مرجع فروش و کتاب‌خوانی آنلاین ایران؛

پنج جریان اصلی بازار کتاب ایران در بهار ۱۴۰۵ کدام‌اند؟

مرور صفحه‌نخست پر فروش‌های شش مرجع کتاب ایران، نشان می‌دهد که بازار کتاب در بهار ۱۴۰۵ بیش از هر زمان دیگری چندصدایی شده‌است. از بازگشت کلاسیک‌ها ماندگاری ادبیات ایران گرفته تا صعود فانتزی‌های پانگادالت (بزرگسال جوان) و تریلر‌های روان‌شناختی، داده‌ها از شکل‌گیری پنج جریان مهم در سلیقه کتاب‌خوان‌های ایرانی خبر می‌دهند. به گزارش ایبنا اگر بخواهیم از میان صدها عنوان منتشر شده در بازار کتاب ایران، تنها چندالگوی اصلی‌الاستراخ کنیم، به نتیجه‌ای غافلگیرکننده‌می‌رسیم. مخاطبان ایرانی هم‌زمان به چندجهان متفاوت سفر می‌کنند. بازار خوانی کلاسیک‌های ادبیات جهان گرفته تا استقبال از مان‌های فانتزی نسل جدید و تریلر‌های روان‌شناختی. مرور پر فروش‌های شش مرجع فروش و کتاب‌خوانی آنلاین، ایران کتاب، طلاقچه، فیدیبو، پخش گسترش، شهر کتاب آنلاین و آپوک، نشان می‌دهد که بازار کتاب در بهار ۱۴۰۵ بیش از هر زمان دیگری متنوع، چندنسلی و چندصدایی شده‌است.

حضور قدرتمند کلاسیک‌ها

شاید مهم‌ترین اتفاق بازار کتاب در بهار ۱۴۰۵، بازگشت پررنگ آثار کلاسیک باشد. کتاب‌هایی که سال‌هاست در قفسه کتاب‌فروشی‌ها حضور دارند، دیگر به فهرست پر فروش‌ها راه پیدا کرده‌اند. از شب‌های روشن فتودور داستایفسکی و ۱۹۸۴ جورج اورول گرفته تا بابا گوربوونوهر دو بالزاک، مادام بوواری و گوستاو فلوبر، قصر فرانتس کافکا، موس‌ها و آدم‌ها جان اشتاین‌یک، فاوست‌گوته و عقاب‌یک دلقک‌هایریش بل.

این اتفاق صرفاً یک موج نوستالژیک نیست. کلاسیک‌ها در سال‌های اخیر به نوعی پناهاگاه خوانندگان تبدیل شده‌اند. آثاری که از آزمون‌زمان گذشته‌اند و در میان آلبوم کتاب‌های تازه، همچنان قدرت خود را حفظ کرده‌اند. مخاطبی که میان صدها عنوان جدید سرگردان است، بیش از گذشته به‌سراغ کتاب‌هایی می‌رود که اعتبارشان پیش‌تر تثبیت‌شده‌است. در عین حال، حضور کلاسیک‌های نشان می‌دهد سلیقه کتاب‌خوان‌های ایرانی از ادبیات جدی فاصله نگرفته‌است. بر خلاف تصور رایج که بازار را صرفاً در اختیار کتاب‌های عامه‌پسند می‌داند، داده‌های بهار ۱۴۰۵ بازگشت نوعی اعتماد به متون بنیادین ادبیات جهان خبر می‌دهند. نکته جالب‌تر، تنوع این آثار است. از رابلسم قرن نوزدهم روایات ادبیات‌گزیست‌سیالیستی، از روایت‌های مدرن کالفاکتا مان‌های سیاسی و یادآمان شهری، همه در کنار هم دیده می‌شوند. این یعنی خوانندگان امروز صرفاً به دنبال «یک کتاب مشهور» نیستند، بلکه به‌سراغ آثاری می‌روند که بتوانند جهان معاصر را از زاویه‌ای دیگر برایشان توضیح دهند. شاید به همین دلیل باشد که شب‌های روشن بیش از همه خودنمایی می‌کند. این‌رمان کوتاه داستایفسکی تنها اثری بود که هم‌زمان در سه مرجع مختلف حضور داشت و به نوعی به نمایندند بازارگشت کلاسیک‌ها تبدیل شد، کتابی که نشان می‌دهد حتی در عصر شبکه‌های اجتماعی، روایت‌های عمیق انسانی هنوز قدرت جذب مخاطب را از دست نداده‌اند.

ادبیات ایران هنوز زنده‌است

در میان آلبوم ترجمه‌ها و موج‌های تازه بازار، یک نکته امیدوارکننده به چشم می‌خورد، ادبیات ایران همچنان جایگاه خود را حفظ کرده‌است. حضور مداوم آثاری مانند بامداد خمار، چشم‌هایش و کلیدر نشان می‌دهد که مخاطبان ایرانی هنوز به سراغ روایت‌هایی می‌روند که ریشه در حافظه تاریخی و اجتماعی

و نمی‌توانند از بدل شدن به توده‌ای بی‌شکل جلوگیری کنند.

اجراگرانی چون مانلی خانمی، آبان کوشا، محدثه مشتاقی و روشنا مثنوی در پروژه جاگات مشارکت داشته‌و تا حدودی توانسته‌اند در خدمت سیاست‌های اجرایی کارگردان باشند. به هر حال نباید از یاد برد که یک «اجراگر» بیش از آن‌که در دام بازیابی بیفتد، تمنای «حضور» دارد و نمی‌خواهد نقش یک شخصیت داستانی یا تاریخی را بازی کند. پس جنس مشارکت این دختران، بسرمدار اجراگری می‌چزد و به نظر می‌آید آنان بیش از آن‌که بازنمایی کنند و دیگری باشند، خودشان را به نمایش گذاشته‌اند. این جمع جوان علاقه‌مند هنر نمایش، می‌بایست در ادامه کار، با ممارست و پشتکار، در این وادی پر از خطر قدم گذاشته و راه‌های پیروزنده‌شده را طی کنند. جاگات ظرفیت‌هایی از این دختران را آشکار می‌کند که فی‌المثل در یک اجرای

قصه‌گو محال است که نمود یابد. بنابراین این دوستان جوان بهتر است برای محک توانایی خود، در پروژه‌های مختلف نمایشی مشارکت کرده و از مسئله آموزش غفلت نکنند. چرا که بدون آموختن دانش‌های جدید، به هیچ وجه نمی‌توان تنها با تکیه بر مهارت فردی و استعداد ذاتی، موفقیتی حاصل کرد و جرعه‌ای از شراب گوارای هنر نوشید.

در نهایت می‌توان گفت که اجرای جاگات با توجه به حد و اندازه‌اش، جایگاه به‌نسبت در خوری در عرصه پرفورمنس کسب کرده و توانسته با محدودیت‌های که دارد، اثری قابل‌احترام به مخاطبان عرضه کند که چندان گرفتار ابتذال نشده و در حد توان، هدفی را محقق بی‌می‌گیرد که برای خودش پیش از این ترسیم کرده‌است. همان حضور بدن صحنه‌ای زنانه که قرار است از کلام‌محوری مرادنه متمایز باشد و همچون رود روان جاری.

فانتزی نوجوان و پانگادالت دیگر یک‌زبان حاشیه‌ای نیست

اگر قرار باشد یک پدیده غافلگیرکننده در بازار کتاب بهار ۱۴۰۵ را نام ببریم، بدون تردید باید به قدرت‌گیری ادبیات فانتزی نوجوان و «بزرگسال جوان» اشاره کنیم. این جریان که چندسال پیش هنوز محدود به گروهی از مخاطبان جوان بود، حالا به یکی از ستون‌های اصلی بازار کتاب تبدیل‌شده‌است.

مجموعه آثار لورن رابرتس، آن‌تاتوان و بی‌پروا گرفته تا بی‌باک، قدرتمند و بیم‌ناک، حضوری چشمگیر در فهرست پر فروش‌ها دارند. در کنار آن‌ها، آثاری مانند سایه‌های میان ما، شوالیه و شایرک، دوازده وقتی که از ماه زده شدن‌نیز نشان می‌دهند که این موج دیگر یک اتفاق مقطعی نیست.

در نگاه اول ممکن است این کتاب‌ها صرفاً آثاری بسرگرم‌کننده به نظر برسند، اما واقعبیت پیچیده‌تر از این است. مخاطبان امروز به دنبال جهان‌های داستانی گسترده، شخصیت‌های چندلایه و روایت‌هایی هستند که بتوانند برای مدت طولانی در آن‌ها زندگی کنند. در دورانی که سرعت مصرف محتوا به‌شکل بی‌سابقه‌ای افزایش یافته‌این‌ها مان‌های متفاوت‌انته‌می‌کنند؛ تجربه‌ای که به خواننده اجازه می‌دهد برای هفته‌ها یا حتی ماه‌ها در یک جهان خیالی باقی بماند. از سوی دیگر، نمی‌توان نقش شبکه‌های اجتماعی را در رشد این جریان نادیده گرفت. بسیاری از این کتاب‌ها بیش از آن‌که در ویترین کتاب‌فروشی‌ها دیده شوند، در وب‌نوهای کوتاه، باشگاه‌های کتاب‌خوانی آنلاین و توصیه‌های کاربران دست‌به‌دست می‌شوند. در واقع، مخاطبان جوان خودشان به‌مهم‌ترین ابزار تبلیغاتی بازار تبدیل‌شده‌اند.

نکته مهم‌تر این است که مرز میان ادبیات نوجوان و بزرگسال در حال محو شدن است. بسیاری از خوانندگان این آثار دیگر صرفاً نوجوان نیستند و بخش قابل‌توجهی از مخاطبان را جوانان و حتی بزرگسالان تشکیل می‌دهند.

تریلر‌های روان‌شناختی در حال تصاحب بازارند

یکی دیگر از روندهای پررنگ بازار کتاب در بهار ۱۴۰۵، رشد چشمگیر رمان‌های معمایی، تریلر‌های روان‌شناختی و داستان‌های بر تعلیق است. اگر تا چندسال پیش این ژانر سهم کوچکی از بازار داشت، حالا به یکی از جریان‌های اصلی کتاب‌خوانی در ایران تبدیل شده‌است. آثاری مانند پخش‌دی‌از فریدمک‌فان، بازی‌های میراث، خاطرات یک آدم‌کش و حتی رمان‌هایی مانند نفرین مالفی نشان می‌دهند که مخاطبان بیش از گذشته به دنبال داستان‌هایی هستند که بتوانند آن‌ها را تا صفحه آخر درگیر نگه‌دارند.

این تغییر سلیقه بی‌دلیل نیست. زندگی روزمره امروز با حجم عظیمی از اطلاعات، اخبار و محرک‌های کواهم‌تد احاطه‌شده‌است و خوانندگان به دنبال تجربه‌های هستند که بتوانند برای چند ساعت تمام توجه آن‌ها را به خود معطوف کند. تریلر‌های روان‌شناختی دقیقاً چنین قابلیتی دارند؛ آن‌ها با ایجاد تعلیق مداوم، خواننده را وادار می‌کنند بدون وقفه به خواندن ادامه‌دهند.

در نهایت، مرور داده‌های شش مرجع فروش و کتاب‌خوانی آنلاین ایران یک تصویر روشن پیش‌روی مافسار می‌دهد، بازار کتاب ایران دیگر یک بازار تک‌صدایی نیست. کلاسیک‌ها دوباره جان گرفته‌اند، ادبیات ایران همچنان زنده‌است، رمان‌های جهانی خوش‌خوان جایگاه خود را حفظ کرده‌اند، فانتزی «بزرگسال جوان» نسل‌تازهای از مخاطبان را به کتاب‌خوانی آوره و د، تریلر‌های روان‌شناختی نیز به یکی از برطرفدارترین انتخاب‌ها تبدیل‌شده‌اند.

شاید مهم‌ترین نتیجه این باشد که دیگر نمی‌توان از «سلیقه‌واحد» برای کتاب‌خوان‌های ایرانی صحبت کرد. آنچه امروز در بازار کتاب دیده می‌شود، همزیستی چند نسل، چند ژانر و چند شیوه متفاوت کتاب‌خوانی است؛ تنوعی که اگر چه پیش‌بینی آینده بازار را دشوارتر می‌کند، اما از پویاتر شدن آن هم خبر می‌دهد.

